

Kristov kríž je stredobodom Pavlovho učenia

V stredu predpoludním sa pápež Benedikt XVI. stretol s veriacimi na generálnej audiencii. Vo svojom príhovore sa tentoraz zamerl na vzťah apoštola Pavla ku Kristovmu krížu, pričom vychádzal z Pavlovej osobnej skúsenosti obrátenia na ceste do Damasku. Po tejto udalosti sa pre Pavla ukrižovaný Kristus stáva zmyslom života a motívom jeho horlivého ohlasovania napriek všetkým ťažkostiam a nástrahám.

05.11.2008

„Pri stretnutí s Ježišom sa mu vyjasnil ústredný význam kríža: Pavol pochopil, že Ježiš zomrel a bol vzkriesený pre všetkých a aj pre neho osobne. Obe tieto skutočnosti sú dôležité: univerzalita - to, že Ježiš skutočne zomrel pre všetkých - a tiež subjektivita: Ježiš zomrel aj pre mňa. V kríži sa prejavila Božia bezodplatná a milosrdná láska. Túto lásku Pavol zakúsil predovšetkým sám na sebe (porov. Gal 2,20) a z hriešnika sa stal veriacim, z prenasledovateľa apoštolom. Každodenne vo svojom novom živote okusoval, že spása je «milosťou», že všetko pramení z Kristovej smrti a nie z jeho vlastných zásluh, ktorých navyše nebolo. Toto «evanjelium milosti» sa takto preňho stalo jediným spôsobom chápania kríža a kritériom nielen pre jeho novú

existenciu, ale aj odpoveďou partnerom v diskusii.“

Benedikt XVI. ďalej vysvetlil, že medzi Pavlovými diskutérmi boli predovšetkým Židia, ktorí sa spoliehali na vykonané skutky, potom Gréci, ktorí sa proti krížu stavali svojou ľudskou múdrosťou, a napokon heretické skupiny, ktoré si vytvárali vlastné ponímanie kresťanstva v závislosti od svojho modelu života. Svätý Otec ďalej pokračoval:

„Pre sv. Pavla kríž zaujíma základné prvoradé miesto v dejinách ľudstva, predstavuje ústredný bod jeho teológie, pretože povedať «kríž» znamená povedať „spása ako milosť darovaná každému stvoreniu“. Téma Kristovho kríža sa stáva podstatným a prvoradým prvkom Apoštolovho ohlasovania, čoho jasným príkladom je to, sa týkalo spoločenstva v Korinte. Zoči-voči cirkvi, v ktorej sa

znepokojujúcim spôsobom
vyskytovali neporiadky a škandály, v
ktorej jednotu spoločenstva
ohrozovali strany a vnútorné
rozdelenia, naštrbujúce jednotu
Kristovho tela, Pavol sa predstavuje
nie vznešenosťou slova alebo
múdrosti, ale ohlasovaním Krista,
Krista ukrižovaného. Jeho silou nie je
presvečivý jazyk, ale paradoxne je to
slabosť a rozochvenie toho, kto sa
spolieha jedine na «Božiu
moc» (porov. 1 Kor 2,1-4).

Kríž, so všetkým tým, čo predstavuje
a teda aj pre teologické posolstvo,
ktoré obsahuje, je pohoršením a
hlúposťou. Apoštol to tvrdí s takým
impozantným dôrazom, že je dobré
vypočuť si jeho vlastné slová: «Lebo
slovo kríža je bláznovstvom pre tých,
čo idú do záhuby, ale pre tých, čo sú
na ceste spásy, teda pre nás, je Božou
mocou ... Bohu sa zapáčilo spasiť
veriacich bláznovstvom ohlasovania.
Lebo aj Židia žiadajú znamenia a

Gréci hľadajú múdrosť, my však ohlasujeme ukrižovaného Krista, pre Židov pohoršenie, pre pohanov bláznovstvo.» (1 Kor 1,18-23)“

Benedikt XVI. ďalej podrobnejšie rozobral otázku «pohoršenia» a «hlúposti», ktoré boli pripisované krížu z pohľadu vtedajších Židov a Grékov. Potom pokračoval:

„Prečo však sv. Pavol práve z tohto, zo slova kríža, urobil základný bod svojho ohlasovania? Odpoveď nie je zložitá: Kríž zjavuje «Božiu moc» (porov. 1 Kor 1,24) , ktorá sa odlišuje od ľudskej moci. Zjavuje totiž jeho lásku: «Lebo čo je u Boha bláznivé, je múdrejšie ako ľudia, a čo je u Boha slabé, je silnejšie ako ľudia.» (1 Kor 1,25) My, ktorých od Pavla delia storočia, vidíme, že v dejinách zvíťazil kríž a nie tá múdrosť, ktorá sa protiví krížu. Kríž je múdrosť, pretože robí viditeľným, kto je skutočne Boh, čiže moc lásky,

ktorá prichádza až na kríž, aby zachránila človeka.

Boh používa spôsoby a prostriedky, ktoré sa nám na prvý pohľad zdajú iba slabosťou. Ukrižovaný odhaľuje na jednej strane slabosť človeka, a na druhej strane pravú moc Božiu, čiže bezodplatnosť lásky: práve táto totálna gratuita lásky je pravou múdrosťou. Toto sv. Pavol zakúsil na vlastnom tele a dosvedčuje to rozličnými úsekmi svojej duchovnej cesty, ktoré sa stali vzťažnými bodmi pre každého Ježišovho učeníka: «On mi povedal: ,Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti.'» (2 Kor 12,9); a tiež: «čo je svetu slabé, vyvolil si Boh, aby zahanbil silných» (1 Kor 1,27).“

Ako ďalej povedal Benedikt XVI., súhrn teológie kríža ponúka sv. Pavol v Druhom liste Korinťanom (5, 14-21) kde je všetko zahrnuté medzi dvoma základnými výpoveďami: na jednej

strane Kristus zomrel za všetkých a na druhej strane Boh nás zmieril so sebou, nezapočítajúc nám naše previnenia. Na základe tejto Pavlovej náuky Benedikt XVI. v závere katechézy upriamil pozornosť prítomných veriacich na nasledovné výzvy:

„Aj my musíme vstúpiť do tejto ‚služby zmierenia‘, ktorá zakaždým predpokladá zrieknutie sa vlastnej nadradenosti a zvolenie si bláznovstva lásky. Sv. Pavol sa zriekol svojho života obetujúc seba samého úplne pre službu zmierenia, kríža, ktorý je spásou pre nás všetkých. A toto musíme vedieť urobiť aj my: môžeme nachádzať našu silu práve v poníženosti lásky a našu múdrosť v slabosti zrieknutia sa, aby sme takto vstúpili do Božej sily. My všetci musíme formovať svoj život touto pravou múdrosťou: nežiť pre seba samých, ale žiť vo viere v toho Boha, o ktorom všetci môžeme

povedať: «Miloval ma a dal za mňa
seba samého».“

Generálna audiencia Benedikta XVI.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/kristov-kriz-je-
stredobodom-pavlovho-ucenia/](https://opusdei.org/sk-sk/article/kristov-kriz-je-stredobodom-pavlovho-ucenia/)
(14.03.2026)